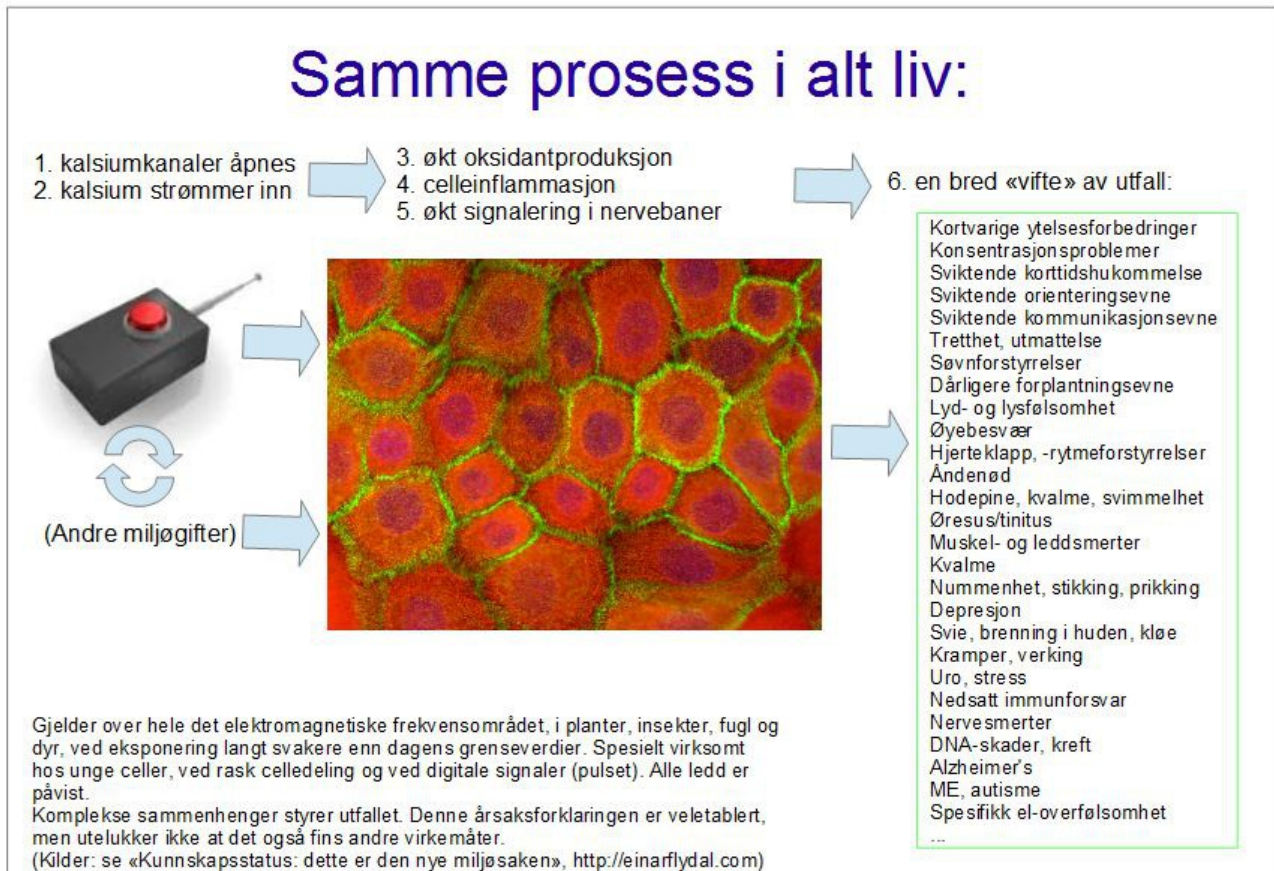

Ny strålevernforskrift på høring: Den treffer deg! Du bør svare.

Denne bloggposten ble først publisert på einarflydal.com den 23. august 2016

Ja, akkurat DU vil bli rammet hvis gjeldende strålevernforskrift blir revidert slik Statens strålevern har tenkt seg. I form av tapte muligheter for bedre helse og miljø. For den forskriften som nå er ute på høring, tar ikke tak i dagens utfordringer: helse- og miljøskadene fra vår elektriske hverdag og fra massekonsumet av kommuniserende ting og tjenester. Som vi kunne dempet kraftig, eller hindret, med et tidsriktig Strålevern.

Hvorfor skal du bry deg? Hva kan du bidra med? Send inn ditt eget hørings svar! Det tar deg fem minutter eller mer, så det har du tid til. Hørings svaret ditt er nemlig ferdigskrevet – og klarert av kyndig advokat. Du leser, tilpasser det du ønsker, setter navn på, og sender inn en epost. Gjør det raskt, for netthukommelsen vår er flyktig. Høringsfrist er 20. september.

Dokumentet finner du **HER. Det er likt det jeg selv sendte inn i dag. Du kan bruke det slik, eller du kan redigere alt du vil.**

Nedenfor får du vite mer.

Hva er problemet?

Den 20. juni, rett før ferien, sendte Statens strålevern et utkast til revidert strålevernforskrift

på **høring** til noen ganske få adressater på en foreldet høringsliste, og med frist den 20. september, altså rett etter at Norge har startet opp igjen etter sommeren. Slik får man få høringsuttalelser.

Forskriftsutkastet er preget av gamle tradisjoner: Det tradisjonelle strålevernet dreide seg om å temme radioaktivitet og ha beredskap ved atomulykker. Det gjør det fortsatt. Men dagens og morgendagens utfordringer er knyttet til den enorme utbredelsen og veksten i den svake strålingen fra elektromagnetiske felt (EMF) – den som er ikke-ioniserende, svakere enn dagens grenseverdier, og likevel skader over tid. Og er i sterk vekst.

For å få en oversikt over hvordan forskere og eksperter tegner risikobildet, og hvordan folk og (lokal)politikere har begynt å ta ansvar i andre land, ta en titt på kunnskapsoppdateringen som du kan laste ned **HER**. Men du kan egentlig lese kunnskapsstatus ut av figuren: *Elektromagnetiske felt fra dagliglivets strålekilder truer livet selv*. Når fugler fortrenses, fisk skades, trær vantrivs, folk får helseproblemer, celler påvirkes og nervebaner går i feilmodus, betyr det at elektromagnetiske felt fra menneskeskapte strålekilder er blitt en av våre viktigste miljøtrusler.

Derfor skal du bry deg, og få Statens strålevern til å skifte fokus. For slik kan vi ikke holde på. Selv om vi liker den nyeste app'en vi har lastet ned.

Hva er feil med utkastet til revidert forskrift?

Den reviderte forskriften har først og fremst øynene rettet mot radioaktivitet, røntgen, strålebehandling og slikt. Altså mot Strålevernets tradisjonelle arbeidsfelt, den ioniserende strålingen. Det er et felt de sikkert er gode på.

Det feltet som forskriften *ikke* behandler skikkelig, er den *ikke*-ioniserende strålingen som er svakere enn dagens grenseverdier. I høringsnotatet, der Strålevernet gjennomgår endringene, erklæres det nemlig at *forskningen viser at det ikke trengs noen forsiktighetsregler mot denne typen stråling fordi sannsynligheten for at det skal kunne oppstå noen slags helseskader er så liten!* Det er bare mulig å utvikle en slik forståelse av forskningen hvis man har sittet for lenge i sitt ekkokammer og omgitt seg med ja-mennesker, de som forteller deg det de tror du vil høre.

En slik virkelighetsbeskrivelse er ikke bare grovt feilaktig, men også fullstendig på kollisjonskurs med moderne aktsomhetskrav fra EU, i Grunnlovens § 112, ja selv i ICNIRP Guidelines, der grenseverdiene har sitt opphav. (Mer detaljer finner du i høringssvaret.)

Hvorfor er forskriften så viktig?

En forskriftsrevisjon skjer ikke hver dag. Høringsutkastet til den nye forskriften sementerer strålevernet for år framover, og viser at her vil intet nytt skje: Fokus kommer fortsatt til å være medisinsk og teknisk bruk av radioaktivt materiale, beredskap ved atomulykker, solsenger og laserpekere – mens «smartmålere», mobiler, datautstyr, vanlige el-installasjoner, neonlysrør og annet som folk nå blir syke av, Vil Strålevernet abdisere fra å bry seg med. Slikt blir erklært som så ubetydelig at man ikke behøver å bry seg, og blir man syk, kan i alle fall ikke de elektromagnetiske feltene være årsaken – før eventuelt nye grenseverdier måtte komme sildrende ned fra ICNIRP og WHO. Heller ikke vil den nye forskriften bidra til et mer vettugt vern av planter, fugl, insekter og dyr.

Miljøverntiltak, produktansvar, HMS-arbeid, sykdomsforståelse og trygderettigheter – alt peker tilbake til strålevernforskriftens forståelse av helse- og miljørisikoen. Den reviderte forskriften kommer derfor til å ramme tusener i årene framover i form av tapte tiltak. For slik er prognosene. Det framgår av bekymringene til fagfolkene, som du ser i **kunnskapsstatusnotatet**. Hadde dette ikke vært så tragisk, hadde det bare vært latterlig. Nå er det begge deler, – og alvorlig.

Forskriften bør utsettes, trekkes – og tilpasses vår virkelighet

For å få til det, bør du gjøre din stemme gjeldende. Last ned høringssvaret **HER**, sett inn ditt navn, sted og dato, og les og rediger så mye eller lite du vil før du sender det inn.

Teksten er gjennomgått av en advokat som kjenner feltet. Hans kommentar var:

– Dine generelle innsigelser mot revidert forskrift er meget gode, og viktige nok til at hele forskriften bør revideres på ny. Endringsforslagene du har til de enkelte paragrafene er derfor ikke vesentlige, så jeg har ikke brydd meg med å se på dem.

Men jeg henger likevel på hele det nye forskriftsforslaget – med mine endringsforslag, så kan du velge selv hva du vil sende inn: generelle innsigelser, konkrete endringsforslag, eller begge deler. Du står fritt. Ønsker du å forkorte og fjerne litteraturreferanser, kan du fjerne all tekst til du bare sitter igjen med det som er i skråskrift. Da har du alle hovedpoengene.

Offentlig forvaltning plikter å ta hensyn til din stemme, og de forstår hva du mener hvis du bruker deres språk. Hva venter du på?

Einar Flydal, 23.08.2016

PS. Det hører med til historien at hverken Miljødepartementet, miljøorganisasjoner, eller interesseorganisasjonene Folkets strålevern og FELO står på høringslista. Det er jo bare naturlig når Strålevernets fokus og forståelse er så utgått på dato som det nye forskriftsutkastet viser.